

Nuorttanaste

»Gæca dam Ibmel labba,
gutte mailme suddo guodda!«

»Son dagai rafhe su ruosa
varai bokte.«

No. 22.

9ad jakkegærdde.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvna jakkoda
gast, bladde dinggujuvvu juokke poasta-
rappe lutte.

30ad November 1907.

»Nuorttanaste« olgusboatta guovte gærde
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive
juokke manost.

Gocakgo don?

Jesus cælkka: »Goccet; dastgo di epet dieðe, man dimo din Hærra boatta. Leket garvvasak; dastgo olbmu bardne boatta dam dimost, go di epet jurdaš.« Vel ovta dimoge læ dat vaddes migjidi goccet Jesusin. Mutto jos læ mist barggo daihe tinestus, daihe maidai havskotallamak, de dalle mi mattep goccet vel ijaige čaða. Mutto Jesus jærra: »Oađakgo don?« Manditi oadak don? Mi vajaldattep, maid dat læ sudnji maksam min bæstet. Min suddok, min bagjelduolbmamak ja min hæipervuotta orrok davja min mielast læme smava dingak, mak æi raffhetutte min. Min gæččalusak, min hallo vuoinalaš laikkevutti, min loikasvuotta rokkadusast, min uccan dille Ibmel sane lorkkami, min obba ædnamlalaš barggam berresi migjidi cælkket: oamedovddo oađđa. Jesusa stuora rakisvuotta, mi alelassi gæččala min bajaboktet suddo nakkarest, galgaši oažžot cælkket migjidi, man uccan mi rakistep su. Son i læk vaibbam mist. Sust læ arkalmastemvuotta minguim, sattetfal mi gulašeimek su bakčæsčuoorvvasa: Oađakgo don? Igo dat moraštatte du, ja igo dat illodatte du, go don jurdašak, maid Jesus du diti læ dakkam?

Don diedak, atte son boatta Manne don ik vuorde su? Don diedak, atte jabmen boatta ja dasto duobmo. Moft matak don læt nuft mašost, dego i lifči mikkege vaddesvuodaid? Don lokke, giikkenassi don læžak, gæččal dal ješječad lækgo don okta daina oađde sieloin. Ja jos don gavnak, atte don okta daina læk, de alge Ibmelest Jesus nammi rokkadallat, atte son bajabovtaši du armo aige bale. Alge

dam dakkat dallanaga!

Allet čagjadada, Ibmel i difte ječas bilkkedet.

Mon barggin stuora joavko muvrari særvest, muittal grevinde Schimmelmann, ja Ibmel sadne vuiti farga famo, mañnelgo dat liegga ærtamalle, maid mon legjim rakadam dam galbma borramuša sagjai, maid barggek lavvijegje dabalažat borrat, læi addam olbmaid oskaldasvuoda muduji. Dast šaddai farga ječa suobinan dai olbmai gaskast. Dušše okta dai særvest, okta stuora, ovtačalmad barggi oudastolmai, oroi čajetame su skipparides bahavuoiņa ja dagai buok, mi læi su famost, barggam diti duššadet buok buore, mi gavdnu i sin særvest. Ovta dimo matke dam baikest erit, gost si bargge, dollujuvvui muttom sodnabæive sardne ovta boares papast. Mudnji illon, čuožželi daid muvrari gaskast dat gukka vajaldattujuvvum hallo girkest fidnat. Væketam diti dam likkatusa, bigjim mon dam arvvalusa oudan, atte si galgge valddet ovta lastavavno, maid si satte adnet sodnabæive idded. Mutto go mon bottim vavno lusa sodnabæive idded, læi maidai dat ovtačalmad vavno lutte, dievva bahavuodast ja gaskašægje bilkkadusain. »Na, gi datto læt nakkebasse, son gorgnijekus bajas! Gi datto læt dat vuostas hængo-oiivve? Mannat jalodamanstaltii!« Daggar ja dam sullasaš sanid difti son gæččat juokkehaža ala, gutte lakkani vavno lusa.

Dat bilkkedæbme čuci barggidi, nuft atte i ovtastge læm hallo vavnoi mannat. Dat joffai guoros. Mon jorggalim ječčam usteblašat mutto duodast bilkkedægje vuostai ja celkkim: »Go

dust aldag i læk mikkege oskoid, de difte juo ječai læt rafhest. Mandti hattek don ječad daina, atte ječain læ dat, maid don ješ ik dovda?« Su hirbmos groava västadusast arvveduvvui, atte Ibmel læi aibas lakka su, mutto atte son sevdnjis bahavuodast ja dievva hattemest vuostai bijai su ja garotti sikke Ibmel ja ječas.

Gavce bæive dastmañnel læi dat sæmma vavdno dam sæmma sajest, gærgos vuolget girkkoi. Vavnost læi ærreb stivrijægje okta vela — dat ovtačalmad bilkkedægje, mutto gutte ješdatost i čuvvum dam gæino. Bagjel vavno læi likaradno ja dam vuolde vællai — su lika. — Oađda gæččalame bokte ječčam bælest, arvostmattem diti olbmui boattet girkkoi, læi son dallanaga, moivvem diti dam, muittalam olbmuidi, atte son muttom sajest aigoi doallat čoaggalmasa sigjidi. Ja son dagai buok, mi læi su valdest, dam sarne oažžot buorren. Mutto dallanaga, go son læi ožžom dai vuostamuš sanid olgus su ibmelbilkkedægje sarnestes, oažoi son jamalgamvige, gæččai vuolas ja časki ječas jamas.

Maid okta salbma satta dakkat.

Ovta sodnabæive ækked gæsseg 1875 sardnedi miššonæra Couhe su girkestes Brooklyn'ast, Manga lagaš vaive diti særvvegodde siste, dovdai son ječas vuolasdeddujuvvum ja movtatebmen. Mañnelgo son læi bajasbajedam su vaimos Ibmeli armo ja buristsivdnadusa oažžom diti, goččoi son albmuga lavllot dam dovdos salma: »Nuftgo mon læm.« Girkkoglasak legje rappas. Okta jurista, gutte læi bardne ovta oskolaš sardnedægjest, vællai su lanjastes girkkoi lakka. Glasak su lanjast legje maidai rappas. Son gul-

dali juokke sane salmast, ja dat dagai čiegnalas jurddag sudnji.

Bæive mañnel vuostaivaldi Coube ovtá bræva dam nuora juristast, mast dat datoi oažžot hallat suina ittenaš. Mærreduvvum aiggai loaidasti son sisa miššonvissoi, ja olgusgæigotuvvum gieđaiguim manai son miššonæra vuostai ja celki doargestægje suobmanin:

»Mon datom muittalet dudnji, mon læm gavdnam Jesus Kristus nuftgo mu bæste. Difte mu muittalet, moft dat dapaturvai. Mon vœllajim sodnabæive mu sofastam ja jurdašim mu ællemam ala, moft dat læ læmaš, ja læ ain. Mu muittoi botte ruu aččam cuigodusak ja mu ædnam rokkadusak, ja mon dovddim siskaldes dovddamuša šaddat kristalažžan. Mon oaivel-dim, atte mon legjim suddodam buoreb vuostai dieđoin ja vuostaičužžom vuoina "ravkkama, ja dal dat daidi læm mendo mañned.

Go mon jurdašim nuft, gullim mon jiena ovtá salmast ladnji daggo lakka, ja okta čielgga olbmasuobman lavloi dam čabba salma

Nuftgo mon læm, j. n. v.

Maid datoi dat dagjat, jurdašim mon, lægoson dat duotta? Matango mon ješ boattet? Mutto dat i sate læt vejolaš muñji. Šemmastgo mon legjim daggar jurddagiguim faggadaddamen, gullim mon orgel nuotaid dam girkost, ja olles albmug lavloi duhatgærddasaš jienain: »Nuftgo mon læm«. Mutto maid maksa datges? jurdašim mon. Matango mon daddeke boattet? Must læi oađekættes igja. Idđedest almostatti Ibmel ječas mudnji. Mu siello devddjuvvui avoin, ja mon dieđam, atte mon læm bestjuvvum. Must læi gædnegasvuotta muittalet dudnji dam, ja don galgak muina maidnot ja gittet Hærra dam vaibmoladesvuoda oudast, maid son læ dakkam mu vuostai.

Labrador.

Nuftgo mi diettep læk dam čavčá muttom Samek ja bocčuk dolyvjuvvum Labradori. Illa gavdnu okta-de baikke ædnam alde, mi læ æmbo avddem, goalos ja baldos go Labrador gadderavdak. Labrador læ okta stuora ja baktas njargga, mi Kanadast olgusvuolggá Grønlanda vuostai. Muttomak læk cælkam min ædnama birra, atte dabe læ gavce mano jagest dalve ja njællja mano i mikkege gesid;

mutto mi buokak diettep, atte dat i læk duotta. Mutto Labrador assek celkkek ječa: »Mist læ 9 mano jagest dalve ja 3 mano hæjos dalkke,« ja dat læ duotta.

Davvegadin Labradorast æi gavdnu æra assek go muttom Eskimoarak, gæk njuorjonakke biktasid adnek, ja gæk vistid rakadek imašlaš lakkai isast ja muottagest, ja sist æi vailo goassege huksim-matrialak. Sist læk vahaš bocčuk, mutto ænaš borrek si njuorjo- ja guovčabiergo.

Mutto maidai Labradorast sardneduvvu Kristus evangelium. Golbma miššonæra botte dokko muttom jage dastouddal. Dat vuostas barggo sigjidi dobbe læi oappat dam vaddes giela. Si fertijegje assat sæmmalagan vistin go Eskimoarak ječa, daggar belotakki ædnamvuloš luggoi siste, maina glasek legje njuorjo čolin rakaduvvum. Daina luggoin čuvgge sævdnjadaige borgestægje fallavuogja goalak. Sardnægjek adne stuora likkon, jos si ovtá gærde jagest ožžo brævaid sin sidabaikinæsek. Go dak miššonærak legje læmaš 6 mano Eskimoari særvest, gæččalegje si sardnogoattet sin giela, ja si algge dasto smavvaset čoaggalmasaid doallat, mutto sin girkko daihe čoaggalmasviste i læm rapad, dat læi rakaduvvum falla ja morša davtin ja paneljuvvum njuorjonakin. Mutto æi si bæssam dam girkko gukka rafhest adnet; dastgo dak nælgge Eskimoar bænavalek botte juokke ija ja galkko nakid cuovkas ja vel davti ge gardde. Dam dalve erinoamačēt legje dak bædnagak hirbmos vuovdai ja nælgest. Dak algge vel manai-ge borrat. Mañnel læk Eskimoarak ječakoastedam aldsesæsek girkko, mi læ muorast rakaduvvum.

Okta girkkovihatæbme Sibiriast.

Muttom Amerikanalaš, Kenan, gutte muttom jage dast ouddal læ jottam Sibiriast, ja gutte læ čallam olles girje su jottes birra, muittala čuovvovaš færrana:

Mon bottim muttom ucca gavpugažži, man namma læi Turinapovoratnaja. Buok assek dam gavpugest legje garremin. Holvvom ja riegja gullui birra buok. Bondek juokkelagan bivtasčærdast skivčo balgai mielde, salastegje guđekguimidæsek ja

lavllu visaid juoiggam luđiguim. Poastaviesso læi dievva suttam olbmui, gæk legje gukken boattam ja aiggo dal sidi vuolget. Poastamæister i læm gostege gavdnat, ige oktage, gutte lifčei mu mattam viddasæbbo satašet. Duššas gæččalegjim mon diettet oažžot aše dam hirbmos jugalmassi; i gavdnum i oktage, gutte læi dammađe čielgost, atte mudnji mati muittalet maidege dam birra. Vela dam gavpuga pappage læi nuft jukkam, atte okta su særvvegodde lattoin illa oažoi su sidi. Ja go læi dille daggar, de i læm must æra rađde go čokkanet poastavieso čikki gæččat daid jukkam olbmuid. Vimag bođi okta vuoras olmai, gutte galgai læm sattsokappojegje, ja mon dagjim dasa garraset, atte jos sato i skappo, de æi šadda buorek. Songe læi nuft jukkam, atte illa čuožat bisoi. Na de vulgi agja ja čuorvvogodi trapa alde: »Andreas! Nikkolaus! Hæstaid dallanagal!« Mutto dat aino vastadus, mi bođi læi dai jukkam olbmui holvvom ja biškom, mak čokkajegje rægainæsek. Agja bajedi dasto dorvotesvuodast gieđaides alme vuostai ja čierromin čuorvoi: »Si læk buokak garremin! Dat læ duodai okta alme rangaštus!«

Gukka fertijim mon vela čokkat ja vuorddet, dassači go vimag okta čielgos olmai bođi sisa ja muittali poastanæistari, atte hæstak dal legje garvas vuogjat. Dat bahagurenes ammatolmai belki saggarak dam čielgos olbma ala ja bijai su makset 50 kopeka sako. Mon im diettam læigo dat daina go son læi čielgosoavest, vai læigo daina go son hæstaid læi garvim. Mon ožžom dasto dingaidam ræga ala, ja mi vuogjaimek dam gavpugest erit. Go dat mañemus jiedna daina stuibmedægje olbmui javotuvai, jerrim mon sattolažast:

»Moft mati læm dat, atte buok olbmuk legje garremin?«

»Si læk odđá girkko vihatam,« vastedi sattolaš duodalašvuodain.

»Maid girkko vihatam,« čurvvijim mon duodalašvuodain. »Vihatekgo olbmuk dam ædnamest girkko duom lakai?«

»Dam mon im dieđe,« vastedi olmai; »mutto davja oainam mon olbmuid garremen ibmelbalvvalusa mañnel«

»Mast boatta dat, atte don ik læk garremin?« jerrim mon.

Olmai vastedi: »Mon im læk kristalaš. Mon læm buddista (baken), ja damditi ferttijim mon sako makset, go mon im gudnejattam kristalažai girkovihataeme daina atte jukkim jecčam garremidi.«

Vehaš Porsangost.

Dam blađe čalle ja olgusadde læ dal, go dat nummar čalljuvvu, Porsangost. Moai Anders Murbergain læime dal 2 vakko aige jottam væstabæld gadde Billavuona rajest Lævdnjajokki. Čoaggalmasaid ledne moai adnam Billavuonast, Sandvikast, Kolvikast, Orkanluovtast ja Bevkopast. Lævdnjajogast i orrom læme olbmui dille čoaggalmassi boattet, ige dobbe læm dadde čoaggalmasvistege oazžomest. Buok æra baikin dabe læk olbmuk viššalet čoaggalmasaidi boattam, ja si læk darkkelet guldalam dam, mi læ celkkjuvvum. Legje galle muttomak Billavuonast ja daggo birrasin, guđek æi duostam monno čoaggalmasaidi boattet, damditi go si balle sin sardnedegjin, dabe læk, namalassi 2 læstadialaš poastal-lokke sardnedægje — daggar smava pavek, gæk doalaiga lavčest daid jallas Same nissonid, nuft atte muttomak sist æi duostam Ibmel sane guldalet boattet. Dallego mon oudeb have legjim daina baikin, de botte sardnedægjek Lævdnjajogast ja bigje buok dai olmušrieboid, gæk mu legje læmaš guldalæme, sin čæbati boattet ja andagassi adnut. Mon læm 16 jage jottam Sameædnam čađa ja 4 gærde čađa Norga gavpugid ja læm maidai vehaš læmaš Suoma raji siskabælde; mutto im læk vel goassege daggar gævatusa gullam ja oaidnam. Læm maidai læstadialažai čađa mannam læsta juokke sajest; mutto æi læk sin sardnedægjek gostege gielddam lattoidešek mannamest mu čoaggalmasast; dastgo si læk muittam, atte maidai Jesus suovai mattajegjides guldalet farisealažaige, mutto i dakkat sin dagoid. Porsangost gal æi suova dai Ibmel sane mañnai halidægje olmuš rieboid guldalet Ibmel sane čerain go sist. Okta nisson muittali mudnji čiero čalme, man dat su vaimo bavčagatta, go son daddé galgga læt nuft čadnujuvvum dego fanggavutti, atte son i bæsa Ibmel sane guldalet, gost son ješ halida.

Mu dieđost i gavdnu oktage os-

kočærdda ædnam alde, gutte lattoides nuft čadna ærago pavegirkko ja Porsango læstadianalažak. Pave oktan su päpadesguim galle i suovaši, atte sin lattok katholikkalažak æra baikin mannek Ibmel sane guldalæme, go sin girkoin. Mutto must læ dat jakko, atte go æmbo bajasčuvvggitus bæssa olbmui gaski, de sikke dak smava ja stuora pavek sin famosek massek.

Madagaskarest

čalla okta miššonæra ja muittala dai vaddesvuodaid, mak dam mañeb aig-gai miššonbargo oudi dobbe læk boattam. Madagaskar læ gieskad ožžom ođđa guvernöra, gutte politika bočest læ socialista ja religiona bælest i osko maidege. Su birra čalljuvvu, atte son i læk aivestassi okta vašalaš miššona vuostai, mutto maidai almuga bajasčuvvggitusa vuostai; dastgo su halidus læ almuga doallat diettemættomvuodast nuft ollo go vejolaš læ. Son hettitusa bigja buok protestantalaš miššonservi oudi, i suova son miššonstašonai rakadet ige čoaggalmasaid adnet olgobælde girkoid, vela sarnek ja lavllom havdi alde læ gilddjuvvum. Jakkemest læ, atte daggar olmai farga fertte eritbigjujuvvut su ammatest.

Petersborgast,

Ruošædnamest muittaluvvu, atte okta nuorra nieidda, gæn namma læi Vanda, dam 28ad oktober bači giddasa direktöra Maximovski. Son bivdi direktöra sagaidi bæssat, dastgo son aigoi bivddet su vielljasis armo, gutte læi giddagasast čokkamen. Son luitujuvvui sisa ja dallanaga bači son direktöra jamas.

Pappa Barratt.

Dat stuora bæggalmas methodist pappa Barratt læ dal fast boattam Kristianiai. Son læ læmaš jottemen Englandast. Darogiel avisak muittalek, atte son ain sardnu »njuokčamiguim« ja stuora čoaggalmasaid doalla Kristianiast. Daina čoaggalmasain læ stoakko. Muttomak čirruk, muttomak lavlluk, muttomak sardnedek, muttomak jidnusek rokkadallek ja muttomak njuokčamiguim sardnuk ja muttomak fast bilkkedek. Galle daggar čoaggalmas juo šadda obba moivas.

Divras læ jaffo

maidai Ruošædnamest. Blađek muit-

talek, atte dobbe læ gordne nu vanes, atte ferttijek buktet gorne ja jafoid Sibiriast.

Repräsentantaidi

dam ođđa Garasjoga gieldestivrast!

Go mon oainam avisain, atte gieldepappa Kr. Nissen læ sisavalljuvvum dam ođđa gieldestivrai, de aigom mon daggo bokte buoremus lage mielde oudandoallat daidi ođđasist valljuvvum repräsentantaidi, atte valljit papa Nissen ordforaren.

Ovta buoreb, oamedovdolæbbo ja čæpeb olbma, go gieldepappa Nissen, læ vaddes gavdnat Garasjogast dam ammati ja doaimatussi. Damditi čoagganeket ja valljijeket Nissen.

Dat læ mu rava digjidi ja mu sava dam aše harrai.

Oluf J. Koskamo Seida, Tanen.

Baparhaddek Amerikast.

Masa buok blađek daina oktiovtastatjuvvum staitain læk aledam hadde 1 gidda 2 cents ragjai nummar ala. Ašše dasa læ, atte bapar divrro.

Bæsselaibek gistost.

Dat i gullu goassege, atte olbmuk æledinæsek rakadattek aldsesek gisto ja havdderuosa. Daddeke »Bergen tidende« muittalusa mielde læ okta ællemam bonde Feios sognast dam koansta valddam aldsesis, daggo bokte, atte son aigga juo læ ožžom aldsesis gisto ja havdderuosa, mi læ garves. Ruossa su havdečallagines læ vurkijuvvum lokti, dam sagjai go gisto vuorddem bodda adnujuvvu vuorkkom varas bæsselaibid.

Dronnig Maud

devdi mañebarga dam 26. november 38 jage. Son doalai su riegadambæives Sandringham slotast Englandast.

Ædnam davemuš avisa

olgušboatta Grønlandast Eskimoari gil-li ovta gærde manost, ja dam namina læ »Katoriknik.« Dam oudastčuožžo læ okta pappa, gutte sikke olgusadde, redaktöra, tevdnejægje, bardde, mašinmæister, poastadoalvvo ja doaimatusai stellejægje læ.

Aidai giddadarvvanam.

Okta 80 jakkasaš nisson, Anne Aas, gutte læ orrom su barnes, Jakob Aas, lutte, manai muttom mañebarga mañnel gaskabæive 3-aige olguš. I oktage

diettam, gosa son manai. Go son i boattam ruoktot oekkedest, gadde olbmuk, atte son læi mannam sogalažai-des lusa Kristianiai. Occam bokte bođi dat diettevassi, atte son i læm dobbe. Olbmuk algge dal duottavuodast su occat Værumest, go olbmuk gadde, atte son læi dajaskam. Æska golbma jandur mañnel gavdne olbmuk su lakka baike, hænggamen pika-strængaaidest vuolpo duokken. Son læi aiggom bagjel aide mannat, mutto de læi darvvanam, ja i šat bæssam luovos. Dat vuoras nisson læi nuft vuoi metuvvam, atte son i sattam mai-dege muittalet. Dat læ cækkemattos ællago son.

Amerika rigges turistak ruttavadnevuodast.

Finanskrisa Amerikast læ buktam daid Amerikanalaš turistaid, gæk jottek Europast, hirbmos ruttavaille-vutti. Mangas daina læk læmaš aibas guoros lubmai, vaiko si læk duotta-vuodast riggak. Parisast čajeta dat juokke bæive, atte čuđi mielde dak rigges Amerikanarak, gæina læk kvit-teregak ja duodašusak dam ala, atte sist læk ruđak bankost, čei oažo daid bankoin. Ašše dasa læ, atte bankok dobbe læk hirbmos balatakka. Tele-grama čađa æi oažo Amerikanarak ru-đaid ječasek ædnamest. Ruttavaille-vuoda diti Amerikast læk bankok dob-be valddam dam viero, atte ruđak æi galga olgusmaksut, ouddalgo moadde vakkodietusa mañnel. Okta Ame-rikanalaš, gutte šadda ruttavaille-vutti Europast, læ dam lakai likkotæbme.

Dat muittaluvvu, atte Amerika rigges nissonak, gæk læk oastam man-ga duhat kruvna oudast fina činaid Parisast ja Londonest, ferttijek fast vuovddet sin divras biktasid aibas nuf-ta, čoaggem diti dam mađe ruđa, atte maksek hotelrekegid ja ožžuk retur-bileta Amerikai.

Rockefeller læ addam

2,600,000 dollar dalkastume oudedam varas, muittaluvvu New-yorkast.

Ruoktot Amerikast.

Nevyorkast muittaluvvu, atte lokko gaskadækapassešerain, mak macek ruoktot Amerikast, læ stuores. Buok dampak læk vuolgededin dievva devd-dum. Ovtá dampast, mi gieskad guđi Newyorka, legje 2400 gaskadækapas-sešera. Orro čajetemen, atte sëmna

stuora olgusvagjoluš šadda Amerikast, go sisavagjoluš læ læmaš dam ragjai.

Imašlaš tēstamenta

læ okta persovna, gæn namma læ John Gringle Londonest, gi daina bei-vin læ jabmam, mañnasis guođdam. Dat čuogja naft: Mu lika galgga bold-dujuvvut, ja gunak galggek jukkujuv-vut guovte guovte ucca litači, ja dasa bigjujuvvut nummarak, 1 ja 2. Gu-nai ala nr. 1 littai galgga sëmna ta-lain merkkijuvvum pakka bigjut, mi læ mu čallembævde alde, ja ærreb dam vela mu soljo mu govain. Litte nr. 2 sisa bigjujuvvu sëmna lagan pakka ja okta suormas ja mu govva. Dast-mañnel galggek litek loddijuvvut gid-da. Nr. 1 galgga bigjujuvvut mu æd-ne havddai Newport Ragnelli, ja nr. 1 galgga gavduat saje Streatham gir-kogardest Torting'est mu rakis Lizzie havdest.

Pikastrængga aidek.

Dat čajeta, atte pikastrænggaidek læk hui varalaža. Gieskad læiga guokte ganda væstain dukkoraddamen, ja dæivaiga aide njaigga boattet. Nubbe gauda bæsa meddin sargain ja nubbe fast bileđi čalmes daggobok-te, atte pika basti čađa, ja oažoi fas-tes have.

Moivve Portugalast.

Olggoædnam blađek muittalek æmbo go davalas moivve Portugalast. Manga oktiboattema læ læmaš. Olbmuk læk gavdnam stuora dynamita čiegaid. Manga čuode olbmu læk arresterijuv-vum, daid særvest officerak ja stuoreb ammatolbmak. Šloatta gattijuvvu gar-raset, dastgo gonagas læ balost.

Blađek dobbe einostek moivve.

Blađek orostattujuvvujek boatte-mest. Lissabonast čei oažo olgusboattet æmbo go golbma avisa. Olggoædnam blađečallek (korrespondentak) aittu-juvvujek giddagasain, jos saddijek maidege čallagid, mi læ rika vuostai. Muttomak rađdetus lattoin valdekk æ-ro rađdetusast.

Brævak æi valddu vuostai poas-taviesost, jos dak æi læk merkkijuv-vum sisasaddijægje adressain.

Dat læ boattam diettevassi, atte gonagas Portugalast læ saddim kruv-naprinša oaivveguvpugest erit muttom boaito šlotti 100 mila Lissabonast erit. dannego kruvnaprinša bijai su rađđai, æte divvot dala dalaš vugid dobbe.

Ale vuolge Ameriki.

Bargo dilalašvuodak Chicagost.

Ovtá brævast »Aftenposten« i čal-la doavter Andreas Daal: Dam daro-našonalsærvest læ dabe Chicagost læ-maš okta barggokontora, gosa darola-žak, erinoamacet æska boattam olb-muk, matte mannat bargo oažžom diti. Dat læ maksam našonalsærvvai arvo-mielde 1200 dollar jakkasažat, mutto-buokak læk dam oaivvelest, atte dak ruđak læk avkken læmaš.

Barggokontora čuožžo giddalagai dai ænemus stuora barggoserviguim Chicagost, ja læ dam ragjai sattam-skappot bargo masa buokaidi, gæk læk dattom dam.

Daina mañemuš vakkoin i læk nuft læmaš. Barggokontor oaivve, gæi-na mon odne hallim, muittal, atte barggo-occi lokko juokke vakkolæ 50 ja 100, ja atte son i læk sattam skap-pot bargo æmbo go njælljai juokke vakkolæ. Son muittali, atte gosa son bođi, de legje barggek eritelkkujuv-vum bargost juokke bæive.

Ruttavadnevuotta læ maidai mut-tom sajin sivvan. Barggi oudastolmai oaivelda, atte gielos Ameriki vagjotet læ ainas darbašlaš. Dastgo nuftgo-dal læk aigek, de i læk dobbe buorre. Buok barggosærvæk dobbe sisagessek sin barggovægasek. Dal juo mannek duhati mielde joavddelassan, ja i obba lækge vuorddemest, atte nubbastus šadda daina vuostamuš aigin.

Dam mañemuš vakkost læ New-yorka bokte olgusvagjolam erit Ame-rikast 70,000 olbmu.

Duollo.

Stuora allanæbme.

90,000 kruvna stuoreb duollesisaboat-to læi november manost dam jage go-dibma. Jage 11 mano čajetek 1 mil-jon kruvna æmbo.

Kommuna loadna.

Finmarko amta læ »oplysningsvæsen« fondast ožžom 90,000 kruvna loanast, maksem diti boarraseb loana.

Njidai kommuna.

Okta olmai Troandemest livdnejuvvui verroi 4000 kruvna obmudaga mielde, Son biettali atte sust i læm nuft ollo obmudak, ja ollo koanstai gæčeld oa-žoi son væro vuoleduvvut. De jami olmai. Dal læ su obmudak iskujuvvum, ja dat čajeta, atte obmudak dakka 80,000 kr. ouddi.

»Nuorttanaste« čalle, prentejægje ja olgusad-de læ G. F. Lund, Sigerfjord Vesteraalen.